Чужоданція

Там, де ти не був...

Випуск 10 (89)

НАСТІЛЬНА ГРА

БОНУС

Захопливі завдання для тебе

Латвія

Незабутні пригоди у пошуках ГОЛОВНОГО

– Марійко, навіщо ти так вичищаєш свої кросівки? – незадоволено буркотів Михайлик, поглядаючи на годинник. – На нас чекають Яша й Тишка. Ми мали прийти до них ще 10 хвилин тому. Мама каже, що негоже запізнюватися на зустрічі.

Михайлик, звісно, і сам частенько спізнювався, але зараз вирішив скористатися маминими словами, щоб поквапити сестру.

– А ще мама каже, що про речі потрібно дбати й берегти їх, а в тебе он які брудні кросівки лежать. Усе одно чекаєш на мене, узяв би їх і вимив тим часом, – відповіла Марійка.

– Навіщо? Вони вже старі й до того ж замалі на мене, їм місце на смітнику. До речі, твоїм теж, – знизав плечима брат, але на кросівки все ж поглянув. Взуття й справді мало кепський вигляд: засохлий бруд, засмальцьовані шнурки. За домовленістю з батьками за своїм взуттям брат і сестра доглядали самі, самі прибирали в кімнатах і наводили лад у речах. Марійці це вдавалося краще, а Михайлик просто лінувався. Якщо він брався за цю справу охоче, то виконував її добре, але таке бажання в нього з'являлося рідко.

– Старі – ще не означає погані, – тепер уже сестра повторила татові слова й усміхнулася, помітивши, як зітхнув брат.

Тільки вчора тато сказав це синові, побачивши звалені на купу старі ігри. Михайлик вважав їх уже нецікавими й збирався викинути, але так і не зробив цього.

– Пам'ятаєш, як у церкві на дитячому уроці нам розповідали про те, що Бог навчав Свій народ дбати про бідних і тих, хто має менше, ніж ти. Ми тоді вирішили, що зберемо подарунки для дітей з малозабезпечених сімей.

– Я думав, ми їх просто купимо, – здивувався Михайлик. – Навіщо їм старі речі, якщо можна купити нові?

– Купити можна, але тоді це вже будуть подарунки не від нас, а від наших батьків. Ти тоді вийшов з класу, а я тобі забула розповісти, що ми вирішили поділитися тим, що є саме в нас, дітей, тому я вже почала збирати речі. Вибач, Михайлику, – перепросила сестра.

– Так ось чому ти все в коробки складаєш! – збагнув брат. – А Яша з Тишкою теж збирають?

– Так, але вони не знають, що ти не знаєш! Це я забула сказати, – знову зізналася Марійка й додала: – Я готова, можемо йти.

– Ні, я їм зателефоную й запропоную інше, – Михайлик пішов до своєї кімнати, але за кілька хвилин вийшов до сестри. – Марійко, я їм усе пояснив і запропонував прийти до нас зі своїми речами. Зберемо всі речі в штабі, а потім тато допоможе нам відвезти все це до церкви.

– Михайлику, який ти молодчина! Звісно, так буде зручніше, а ми допоможемо тобі зібрати твої подарунки! – зраділа Марійка.

– Ну, взуття я сам почищу, – пробуркотів брат і взявся за щітку.

Через годину вся підлога в Штабі була заставлена коробками з речами. Їх привіз тато Тишки разом із Яшою і самим Тишкою. Обидва друга назбирали в себе багато того, чим їм захотілося поділитися. Тут були і речі, й ігри, і сувеніри з мандрівок.

– Ой, це ж светр із Болівії! Він же зовсім новий, – вигукнула Марійка, розкладаючи речі друзів.

– Я вирішив, що подарую його, – спокійно відповів Тишка.

– А це твій старий велосипедний шолом, Яшо? На вигляд теж як новий! – здивувався Михайлик.

– Усе завдяки дідусеві! Він каже, що Бог дає мені багато подарунків: життя, здоров'я, друзів, час, подорожі, нові та всі необхідні речі. Це дуже цінні дари, і їх слід берегти. Так я виявляю вдячність Богові, а тепер ще й зможу поділитися з іншими. До слова, починаючи збирати подарунки, я сам не очікував, як багато в мене того, чим можна поділитися.

Щоб відкрити таємниці Дружболандії і стати її Вартовим, тобі знадобляться спеціальні КЛЮЧІ. Ось вони:

ДРУЖБОЛАНДІЯ – *прекрасна Небесна країна, у якій панують добро та любов.*

ТВОРЕЦЬ І ПРАВИТЕЛЬ *країни – Бог.*

СТАРОДАВНЯ КНИГА – *це Біблія, у якій зберігаються головні закони Дружболандії.*

СЛІДИ ДРУЖБОЛАНДІЇ – *це все добре й прекрасне на нашій планеті, що нагадує нам про Небесну країну.*

ВАРТОВІ ДРУЖБОЛАНДІЇ – *люди, які шукають і зберігають у своєму серці ці сліди.*

– А якби ми це не зберегли, то й ділитися було б нічим, чи не так? – обійняла брата Марійка.

Хлопчик зітхнув. Деякі речі ще потребували ремонту. «А втім, у мене такі хороші друзі, – подумав він. – Разом ми з усім упораємося. Наші…

Latvia

ЛАТВІЯ

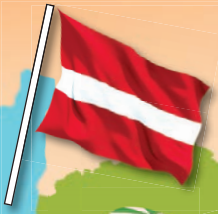

ЧОМУ ВОНИ?

Символами країни латвійці вибрали **трясогузку** – за її невтомність, працьовитість і старанність; **двокрапкове сонечко** – за здатність постояти за себе; **польову ромашку** – як найбільш сонячну квітку; **дуб** – за його силу та мужність; **липу** – за витонченість і дивовижні лікувальні властивості. Гімном країни стали вірші, які починаються словами: «Боже, благослови Латвію, нашу дорогу Вітчизну!»

Лебеді

Лижі

Ризькі півники

Латвійська блакитна корова

Кабани

Пляжі

Бурштин

Трясогузка

РИГА

Домський собор

Місто сонця

Лосі

Лосось

Вузликове письмо

Бобри

Кроляче містечко

Хліб

На узбережжях Балтійського моря здавна мешкали різні племена: курші, земгали, сели, ліви, латгали, ести та скальви. Землі, де жили племена латгалів, німці почали називати Леттія. В інших країнах їх називали Латвяй. Сьогодні країна, розташована на цій території, називається Латвія.

РАХУВАТИ – НЕ ПЕРЕРАХУВАТИ!

Якщо взяти й перелічити всі річки й озера Латвії, то легко можна збитися з ліку. Так їх багато! Проте науковці все ж таки це зробили: 12 000 річок, 3000 озер і понад 500 пляжів. А цього року 21 пляж Латвії навіть отримав блакитний прапор – це означає, що вода тут дуже чиста!

р. Даугова в Ризі

Пляж у Латвії

СОНЦЕ ЛАТВІЇ

Сонця в цій північній країні бракує. Нечасто можна відчувати на собі тепло його променів. Можливо, тому тут його особливо полюбляють. У Латвії є Сонячна гора, Сонячні береги, Музей сонця, сонячне каміння, або бурштин. Сонце навіть зображене на гербі країни, а нещодавно ще й з'явилося ціле Місто сонця. Побудував його серед пагорбів та озер місцевий мільйонер, і тепер кожен охочий може придбати тут будинок, біля якого обов'язково будуть власні ліс та озеро.

ЛОСОСЬ У ПОЛЬОТІ

Місто Кулдіга можна порівняти зі старовинною скринькою. Тут віє давниною й одну за одною виявляєш різні цікавинки. Ось палац, а ось дерев'яний будинок, їм обом дуже багато років! Вузенькі вулички, дахи із черепиці, старенька ратуша, а за нею дзюрчить річка Алекшупіте, обіруч затиснена кам'яними будівлями. Наступним у скриньці знаходимо найширший у Європі відомий водоспад Вентас-Румба. Щовесни й щоосені, намагаючись перестрибнути через пороги, сюди пливе на нерест лосось. Років із 300 тому місцевий герцог звелів виставляти біля порогів кошики, щоб лосось «залітав» прямо в них. Ось така «летюча» риболовля!

ВУЗЛИК ДЛЯ ПАМ'ЯТІ

Мало хто знає, що в будинках латвійців ще століття тому можна було знайти клубки вовни з прикріпленими нитками й вузликами – так звані вузликові листи. Так, так, такі ж самі, як в ескімосів, інків та деяких інших народів! Це могли бути прості запрошення в гості, або «клубок пісень», або рецепт від лікаря з приписом, як уживати ліки. Були також вузликові сімейні літописи. На жаль, таємницю їхнього читання ще ніхто не розгадав, та й самих «красномовних клубків» майже не залишилося.

ЛЮБОВ ДО ХЛІБА

У Латвії хліб люблять і їсти, і випікати. Найулюбленіший з усіх видів – хліб із житнього борошна. Його випікають за особливими стародавніми рецептами, часто по-старому: на гарячих каменях і без використання форм. Ще є кисло-солодкий хліб, білий хліб з молока та масла, темний і світлий фруктовий хліб, морквяний хліб і хліб з волоськими горіхами та фруктами. Загалом понад 1000 різноманітних видів хліба!

ПРО ЩО МОВЧАТЬ РИЗЬКІ ПІВНИКИ?

Звідки вони?

Флюгери-півники поселилися на баштах Риги ще в XIII столітті. Тоді місто тільки розбудовували, з'явилися перші жителі – переселенці з Північної Німеччини. Вони й принесли із собою цю традицію встановлювати півників на шпилях високих башт і храмів.

Яким боком?

Півника добре видно з моря та суходолу. Рига – портове місто, а для моряків завжди було важливо знати напрямок вітру. Якщо півник повертався до міста золотим боком – вітер сприятливий, судна зайдуть у порт і доправлять товари торговцям, а якщо чорним боком – значить, вітер з берега, судна до Риги не дістануться. Пізніше з'ясувалося, що спочатку півники були повністю позолоченими, а боки, якими вони повертались до міста під час негоди, просто почорніли від морського вітру.

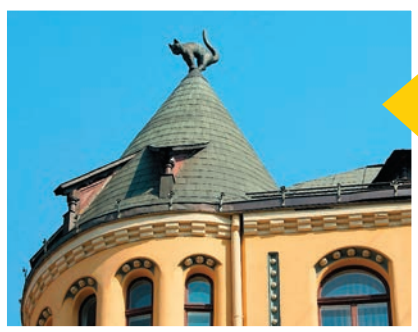

Якби вони могли говорити...

...то розповіли б історію про Кішчин дім. Невідомо чому, але одного латиського купця не прийняли до купецької організації – Великої гільдії. Тоді на даху свого будинку він встановив двох чорних залізних котів, повернутих хвостами в бік будівлі гільдії. Галасу та суперечок довкола цих котів було чимало! За наказом міської влади їх усе ж таки розвернули, а купця, зрештою, прийняли до гільдії.

Цей півник найбільший – 153 см заввишки! На своїй вежі він уже сьомий за рахунком і «бачить» дуже далеко. Якщо до нього піднятися, то можна розгледіти краєвиди всього міста.

На цій вежі розташований годинник з однією стрілкою – годинниковою. Так було майже 700 років тому, коли його встановили, і так збереглося донині. Півник тому свідок.

Півники могли б розповісти й про новий сонячний годинник. Працює він, звісно ж, лише за ясної погоди. В інший час, щоб даремно не стояти, годинник «розповідає» про старовинні палаци Латвії та міста Європи, інформація про які розміщена на циферблаті.

Чого півники не могли би пояснити, так це навіщо так багато людей прямують до Дитячого центру допитливості ZINOO. Навряд чи півникам цікаво дізнатися, як пройти крізь стіну, як повернути пір'їнку, не доторкаючись до неї, як зробити так, щоб лампа світилася, не під'єднуючи її до мережі, або покататися на кривому самокаті та пройти дзеркальний лабіринт. Півникам насправді байдуже, а от людям – цікаво. Особливо дітям, адже допитливість – шлях до знань!

Цей півник бачить людей значно ближче, ніж його високопоставлені брати, оскільки розташований не на шпилі, а на статуї «Бременські музики». Якби він умів розмовляти, то обов'язково запитав би в людей, навіщо вони труть носи усім тваринам цієї статуї. І справді, навіщо?

А ще півники могли б порадити пройтися вулицями старої Риги, щоб побачити незвичайні будинки та вхідні двері, пояснити, що хвилі з квітів на газонах Площі Лівів висадили як нагадування про те, що раніше тут починалася міська річка.

Ще багато чого могли б розповісти півники про прекрасну старовинну Ригу… якби могли говорити.

БЕРЕЖЛИВІСТЬ ЛІПША ЗА ПРИБУТОК

Так звучить латиське прислів'я, тому латвійці так і живуть, оберігаючи природу та свої традиції.

Багато заповідників, парків та скверів облаштовані так, щоб проводити тут час було корисно, цікаво, весело та пізнавально.

У **заповіднику Тервете** спеціально для дітей створили парк з Містечком гномів і Казковим лісом. Дерев'яні будиночки стоять серед дерев і кущів, сховані в гілках або під пеньками, а до одного з них можна дістатися лише підземним ходом. У деякі будиночки діти можуть зайти, а в інші – лише зазирнути через двері або віконниці.

Пухнасті мешканці **Кролячого містечка** живуть не просто в будках, а в незвичайних будиночках і старовинних палацах, оточених грядками з квітами. Яка ж це радість – побачити довговухих красенів не на картинці, а наживо, познайомитися з місцевою родиною баранів, покататися на поні або розшукати замаскованих деревних жаб!

На території ще є лісопильня, копальня, залізниця та млин.

Гуляючи спеціальною стежкою Казкового лісу, на стендах можна прочитати цікаву інформацію про місцевих тварин, рослин і комах.

Якщо пощастить, то можна познайомитися з латвійською блакитною коровою. Цю породу вважають доволі рідкісною. Тому тут її дуже бережуть.

Так само обережно латиші завжди ставилися до **дайнів** – коротких народних пісень-чотиривіршів. Батьки передавали їх дітям, а ті – своїм дітям, і так з покоління в покоління! Сьогодні їх теж виконують під час свят, на природі, біля річки або озера.

Традиції своєї **кухні** латвійці теж ретельно пильнують. Її особливість – «поєднання непоєднуваного» в одній страві. Наприклад, кисіль із чорного хліба зі збитими вершками, хлібне морозиво з брусничним варенням або молочний суп з картоплею та оселедцем. Що ж, традиції – це святе, а вже їсти чи не їсти – кожен вирішує сам!

Латиші вважають себе нацією гірськолижників. І все тому, що у них є гора. Щоправда, вона лише 311 метрів заввишки, але ж з'їхати з неї на лижах можна! Є ще й інші невеликі височини, а там, де їх нема, прокладені маршрути для бігових лиж. Головне – мати бажання, а в латвійців воно є!

Латвійці – народ допитливий: вони вивчають і бережуть свою історію, але й від новенького не відмовляться. У **місті Сігулда** це особливо помітно. Тут відновлюють старовинні палаци та намагаються відтворити побут предків. Існує печера з відбитками стародавніх гербів, канатна дорога та бурштинова майстерня. Є й новаторство – *Aerodium*, вертикальна аеродинамічна труба, у якій потужна турбіна створює такий сильний потік повітря, що завдяки йому людина підіймається на висоту до 20 метрів. Приємно відчувати себе пташкою, нехай і в спеціальному костюмі з інструктором.

НАУКА ОЩАДЛИВОСТІ

Жив-був на світі звичайний хлопчик Петрик. У нього були звичайні люблячі батьки та бабуся. Як це буває у звичайних сім'ях, мама й тато працювали, Петрик навчався у другому класі, а бабуся час від часу навідувалася в гості.

Бабуся в Петрика – ще та спортсменка. Вона була готова хоч щодня разом з Петриком кататися в парку на роликах або велосипеді. А ще вони дуже полюбляли грати в настільний футбол (кікер), дивилися всі змагання між «кікерщиками» та мріяли купити собі власну якісну гру. Тільки хороший кікер коштував дорого.

Під час останнього візиту бабуся з Петриком домовилися, що почнуть збирати кошти, щоб купити стіл. Спочатку хлопчик старався, відкладав з кишенькових грошей, але потім усі заощадження непомітно розтринькав. Мама з татом сказали, що їм не вдасться допомогти синові з купівлею стола. Про це Петрик і розповів бабусі в день її приїзду.

– Якби в мене було більше кишенькових грошей або я був дорослим і заробляв, то ми б його вже давно купили! – бідкався хлопчик.

– Уміти заробляти, звісно, добре, але цього замало. Потрібно навчитися правильно витрачати зароблене, – спокійно сказала бабуся, оглядаючи кімнату онука. Вона зазирнула й до інших кімнат і похитала головою. – Тобі б не завадило засвоїти цю науку.

– Ціла наука? – здивувався онук. – Як же вона називається?

– Економія, або ж НАУКА ОЩАДЛИВОСТІ! – весело відповіла бабуся. – Я тобі про неї розповім, лиш спочатку пропоную пройтися кімнатами й дещо зробити.

«Дещо» виявилося доволі захопливим заняттям: вимкнути світло в усіх кімнатах, щільно закрити водопровідні крани, зібрати й охайно скласти розкидані альбоми, олівці, фарби, напівпорожні коробки із цукерками та печивом, зачинити вікно й вимкнути обігрівач у кімнаті батьків, а ще – телевізор, комп'ютер, чайник...

– Це і є наш перший урок ощадливості, – сказала бабуся, посадивши Петрика поруч із собою на диван. – У школі вам, напевно, розповідали, як важливо берегти воду, світло та тепло?

– Так, – погодився Петрик, – тільки вдома я про це якось забуваю!

– Отже, ти знаєш, що вода, світло й тепло не просто так з'явилися у твоєму домі. Щоб забезпечити ними наш будинок, працює чимало людей, і на це витрачають багато грошей, – продовжила бабуся. – До того ж, якщо ці ресурси не берегти, через якийсь час вони вичерпаються. Отож бережи те, що є, інакше можеш це втратити. І йдеться не лише про воду та світло! Важливо берегти здоров'я, честь, друзів, любов близьких людей.

Бабуся погладила Петрика по голівці й продовжила:

– Другий урок – про те, як правильно витрачати гроші. «Копійка гривню береже», – чув таке прислів'я? За цю воду та світло мама з татом платять гроші. Скільки всього ми з тобою щойно вимкнули? Світло, вода й тепло витрачалися без будь-якої потреби, а за це доведеться заплатити. Скільки батьківських грошей на це піде, ти знаєш? Або от поглянь, скільки у тебе початих і недовикористаних альбомів, олівців, фарб. Навіщо тобі так багато? Ці недоїдені харчі скоро зіпсуються – і ти їх просто викинеш. Тож чи потрібно тобі стільки насправді, чи можна купити менше? Запишімо все, що ти купував і викидав цього місяця.

Список вийшов чималий. Петрик і не очікував, що він купує так багато зайвого просто тому, що захотілося або сподобалося, а потім майже не використовує. Усе це ніби й не дуже дороге, але загальна сума вийшла кругленька. І це він ще не все згадав!

– Бабусю, а якщо я житиму за цією наукою, то за скільки часу зможу назбирати на стіл? – надихнувся онук.

– Це вже третій урок – про те, як розрахувати свою мрію. Про нього ми поговоримо після обіду, адже ми вже зголодніли, чи не так?

Бабуся пішла на кухню, а Петрик – до ванни мити руки. Кран він ретельно закрив: «Копійка гривню збереже, а до гривні додасться ще одна гривня… А там уже й стіл зможемо купити. Розрахуємо мрію й купимо!» – радів хлопчик і, виходячи, ще раз перевірив, чи не крапає часом з крана вода.

Настільна гра

ЛИСИЦЯ І ЛЕБЕДІ

У цій грі лебеді намагаються врятуватися від хитрої лисиці, тікаючи або «замикаючи» її в оточення. Гра розрахована на двох учасників. Один грає за лисицю, а інший – за лебедів.

Підготовка до гри

1. Заламінуй скотчем і виріж фішку «Лисиця» та 17 фішок «Лебідь» (див. бонус).
2. У грі можна використовувати від 13 до 17 фішок «Лебідь». На початку гри їх потрібно розташувати в нижній позиції ігрового поля, як показано на малюнках 1 і 2. Що більше лебедів, то цікавіша гра.

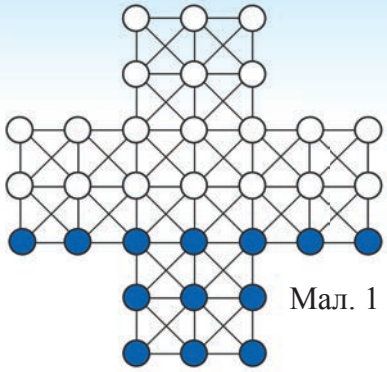

Мал. 1

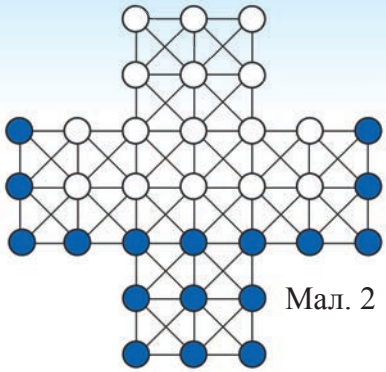

Мал. 2

3. Фішка «Лисиця» стає на будь-яке вільне місце, хоч найчастіше її ставлять у центрі (див. мал. 3, 4).

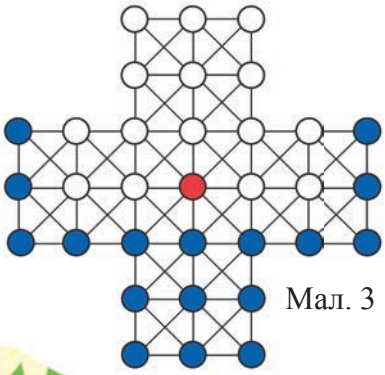

Мал. 3

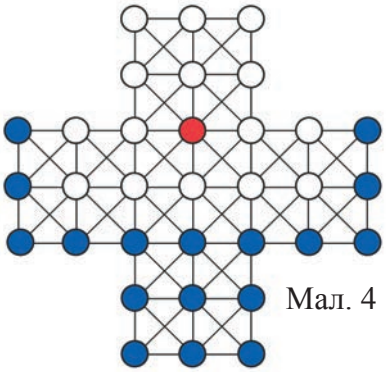

Мал. 4

Правила гри

1. Гравці ходять по черзі, пересуваючи свої фішки на вільні поля.
2. Лебеді починають ходити першими. Вони мають право рухатися тільки по горизонталі або по вертикалі (мал. 5).
3. У лисиці більше можливостей: вона може пересуватися ще й по діагоналі (мал. 6).
4. Якщо лисиця перестрибнула через лебедя на вільне поле, це означає, що вона його з'їла й цей лебідь вибуває з гри.
5. Як і в шахах, за один хід лисиця може з'їсти кількох лебедів, якщо за ними є вільне поле, де може стати фішка лисиці.
6. Лисиця зобов'язана з'їсти лебедя, якщо немає іншої можливості зробити хід, навіть якщо її становище після цього буде невигідним.
7. Лебеді не можуть «з'їсти» лисицю, їхня мета – вишикуватися так, щоб «замкнути» лисицю, позбавивши її змоги зробити хід: оточити або загнати в кут (мал. 7). У такому разі лебеді перемогли!
8. Якщо на ігровому полі залишиться шість і менше лебедів, то «замкнути» лисицю буде практично неможливо, хоч лебеді можуть постаратися. Зазвичай це робиться за участі сімох або вісьмох лебедів. У випадку, якщо лебеді не можуть «замкнути» лисицю, вона перемогла!
9. Гравці можуть домовитися й дозволити лебедям рухатися тільки вперед і вбік, заборонивши рух назад. Це ускладнює гру для лебедів, змушуючи їх ще ретельніше продумувати свої ходи.
10. Можна також залучити до гри другу лисицю, так гра стане ще цікавішою.

Мал. 5

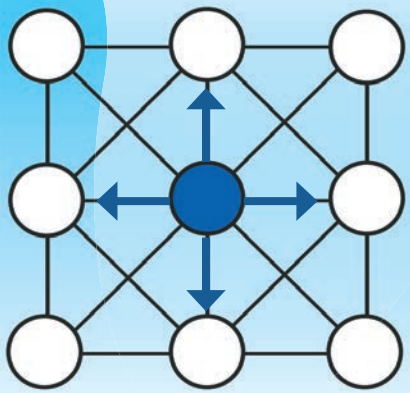

Мал. 6

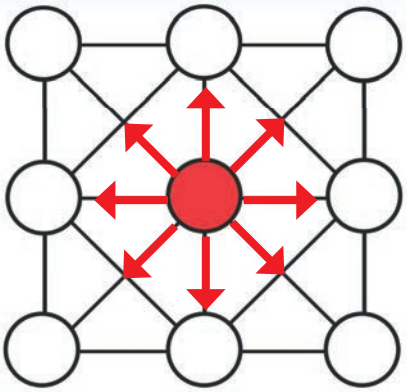

Мал. 7

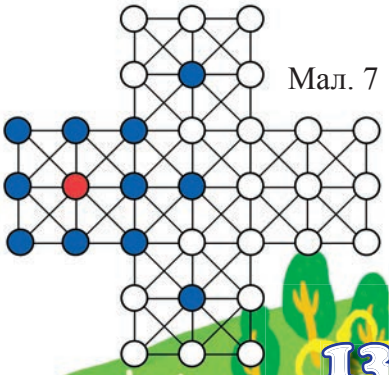

Скупий багач

Ощадливість – добра риса характеру. Ощадлива людина вміє правильно розпоряджатися тим, що має. Спортсмени вчаться економно використовувати свої сили, щоб здобути перемогу. Хтось потроху відкладає, щоб досягти своєї великої мрії. Розсудливий господар дому теж знає, у чому потрібно виявити ощадливість, щоб мати успіх. І, що вкрай важливо, в ощадливої людини завжди знайдеться, чим поділитися з іншими, тому не потрібно плутати ощадливість із жадібністю та скупістю. За такої «економії» можна втратити щось по-справжньому цінне.

У Євангелії від Луки записана цікава історія. За Ісусом Христом завжди ходило багато людей, і хтось із народу сказав Йому: «Учителю, скажи моєму братові, щоб він поділився зі мною спадщиною!» У ті часи євреї часто так чинили: у пошуках правильного рішення йшли до відомих учителів закону. Таке прохання свідчило про довіру до Ісуса й упевненість, що Він зможе допомогти справедливо поділити спадщину між братами.

Однак Ісус відмовився, сказавши, що розв'язувати такі суперечки – не Його справа. Думаєш, Йому було байдуже до цих людей чи Він не міг упоратися? Ні! Ісус хотів більше, ніж просто за законом розв'язати їхню суперечку, тому розповів притчу.

«В одного багатого чоловіка рясно вродила нива. І думав він, говорячи сам до себе: Що робити, коли не маю куди зібрати врожаю? І сказав: Зроблю так: розвалю свої клуні, збудую більші, зберу туди все моє збіжжя та моє добро і скажу своїй душі: Душе, маєш вдосталь добра, зібраного на багато років: спочивай, їж, пий, веселися…»

Багато хто зі слухачів Ісуса схвально закивав головою: «Правильно вирішив. Ощадливий господар. Видно, що цінує своє добро». Ісус розумів їхні думки й продовжив притчу далі: «А Бог до нього промовив: Нерозумний, цієї ночі душу твою зажадають від тебе; а те, що ти приготував, кому воно буде?»

Ісус зупинив розповідь і, дивлячись на братів, закінчив притчу: «Так буває з тим, хто збирає для себе, але не багатіє для Бога».

Запанувала тиша. Люди дивилися на Ісуса й на двох братів. Вони схилили голови й не підіймали очей один на одного. Багато людей знали Христа як чудотворця та вчителя, але не всі розуміли, що Він – Бог, Котрий знає всі наші таємниці. Він бачив і розумів усе, що відбувається в думках цих людей.

Ось стоїть багач Єзекія: «Звідки Він знає мою історію? Хіба я неправильно вирішив, хіба погано, що я не розтринькую своїх грошей та врожаю, а запасаюся на майбутнє? Якщо я все роздаватиму таким жебракам, як Михей, то що тоді залишиться мені й моїм дітям? А раптом я справді помру сьогодні, чи зуміють діти зберегти моє добро? Яким мене пам'ятатимуть сусіди? Якщо й правда, все даремно?! Що це означає – багатіти для Бога? Допомагати іншим, чи що? Як би це непомітно запитати, щоб сусіди не глузували потім?»

Бідар Йосип у небагатому, але охайному вбранні замислився: «Але ж Він має рацію, цей Учитель! Чому я відмовився допомогти сусідові Михею? Нехай ми з дружиною незаможно живемо, але йому зараз ще гірше. Спробую взяти з того, що я відклав на „чорний день". Бог милостивий, ще дасть нам з Михеєм заробити. Піду до нього зараз».

Один з братів подумав: «Він сказав, що горе тим, хто любить багатство. І справді, горе. Через цю спадщину я посварився з єдиним братом. А батько казав нам: „Живіть дружно, усе діліть порівну". А я…»

Ісус радів, бачачи, як ідуть два брати. Ідуть не як вороги, а як рідні люди! Саме цього Він і хотів: щоб не хтось чужий, не суддя допоміг їм розв'язати суперечку, а вони самі – добром і любов'ю. Христос знав, що Єзекія прийде до нього із запитаннями, і Михей з Йосипом разом впораються зі своїми проблемами. Знав Ісус і про митника Закхея, зустріч з яким була ще попереду.

Знає Він і твоє серце, твої думки й дуже хоче, щоб ти був ощадливим. Саме ощадливим, але не скупим для добрих діл!

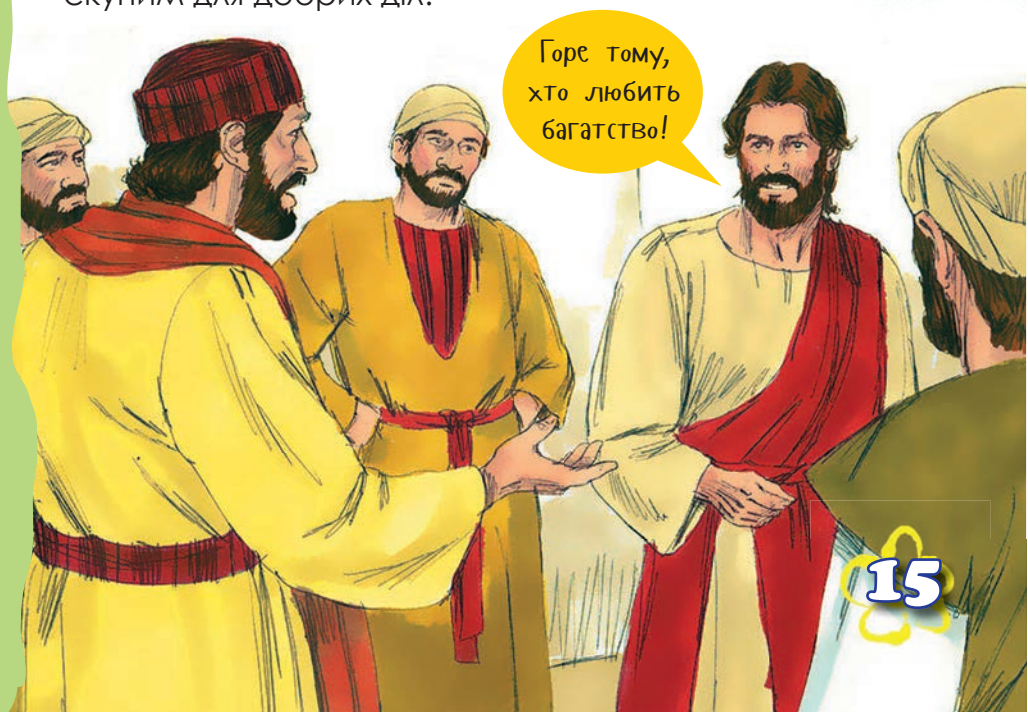

Ілюстрації із сайту sweetpublishing.com

РОЗРАХУЙ СВОЮ МРІЮ

Привіт, мене звати Петрик! У мене є мрія – купити настільний футбол. Ще нещодавно я думав, що ніколи не зможу назбирати для цього грошей, але бабусина «наука ощадливості» допомогла мені «розрахувати свою мрію». Я хочу розповісти тобі про її правила.

Правило 1

Шлях до мрії

Дізнайся, скільки коштує твоя мрія. Це дуже важливо, щоб правильно розрахувати шлях. Наприклад, мій стіл коштує 3600 гривень. Збираємо на нього ми разом із бабусею, тому вирішили розділити суму навпіл, отже, моя частка – 1800 гривень. На кишенькові витрати мені щомісяця дають по 300 гривень. Отже, я зможу зібрати необхідну суму через 1800÷300=6 місяців! Не так і довго, але це за умови, якщо я більше ні на що не витрачатиму.

Правило 2

Бюджетні скарбнички

Я знаю, що не зможу зовсім не витрачати свої кишенькові гроші, тому бабуся навчила мене складати бюджет. На початку місяця я спланував свої доходи та витрати.

ДОХІД	ВИТРАТИ
Кишенькові гроші – 300 грн	Журнал «Дружболандія» – 14 грн Моя мрія – 200 грн Інші покупки – 86 грн

Разом – 300 грн

Я зрозумів, що мій шлях до мрії став довшим: 1800÷200=9 місяців. А щоб він не став ще довшим, я завів дві скарбнички: «Моя мрія» та «Мої гроші». Якщо мені захочеться витратити більше, ніж запланував, то я чітко бачитиму, що забираю гроші у своєї мрії!

Правило 3

Підступна пастка

Найпідступніша пастка – це магазин. Тут стільки всього яскравого, цікавого та смачного! Так і хочеться щось купити, особливо поки стоїш у черзі біля каси зі стелажами, заповненими цукерками та жуйками. Бабуся каже, що найкращий спосіб не потрапити до цієї пастки – ходити за покупками зі списком і не брати із собою зайвих грошей. Спробую.

Правило 4

Найскладніше

Зі слів бабусі, найскладніше для дітей правило – навчитися розрізняти витрати на необхідні речі та забаганки. **Необхідне** – це те, без чого людина не може обійтися, а **забаганки** – те, що дуже хочеться, але можна прожити й без цього. Наприклад, хліб, овочі, фрукти, горіхи, мед – їжа, яку необхідно купувати, а кіндер-сюрприз – забаганка. Або якщо в мене вже є дві пари чудових кросівок, але мені сподобалися ще одні, сині з червоною підошвою, то ця покупка буде забаганкою, а не необхідністю. Якщо я хочу досягти своєї мрії, то таких витрат має стати якомога менше.

І наостанок – мій перший досвід. Наприкінці місяця я записав свій бюджет.

ДОХІД	ВИТРАТИ
Кишенькові гроші – 300 грн Подарунок від тітки – 300 грн Вдячність за вигул собаки – 20 грн	Журнал «Дружболандія» – 14 грн Моя мрія – 200 грн Солодощі – 100 грн Інші покупки – 150 грн
Разом – 620 грн	Разом – 464 грн

У мене залишилося 156 гривень. Я додам їх до скарбнички своєї мрії й проаналізую, чи всі солодощі й інші покупки справді були мені необхідні. Батьки та бабуся мені в цьому допоможуть!

Дикі гості Риги

В останні десятиліття в Ризі часто з'являються нові жителі, дикі й не надто вихована. До того ж щороку їх стає дедалі більше.

Хліб є?

Відома доріжка для прогулянок вздовж берега Даугави. Тут дуже полюбляють гуляти і місцеві жителі, і туристи, а віднедавна прямо з річки виходять лебеді. Щоправда, виходять вони не на прогулянку, а по здобич: чіпляються до перехожих, випрошуючи їжу.

Качки, які вподобали міський канал, теж не з полохливого десятка. Підходять упритул і нетерпляче хапають дзьобами за ноги. До слова, голодна й розлючена качка – не таке вже й безпечне створіння.

Підгодовують птахів зазвичай хлібом, однак у цьому доброму ділі є свої правила. По-перше, можна давати лише білий хліб, по-друге, маленькими шматочками, а по-третє, потрібно саме підгодовувати й тільки в холодну пору року. В інший час їм достатньо звичного корму в воді. Інакше птахи починають хворіти.

Лося викликали?

Ніхто їх не викликає. Вони приходять самі. Переважно на початку літа й осені. Улітку в місто забрідають молоді лосі. Вони лише відокремлюються від сім'ї, тому ще погано орієнтуються. Восени, у період «лосиних весіль», дорослі особини так само «втрачають голову», забрідаючи на заборонені території.

Місцеві кабани

Ох, і навіщо в околицях Риги вирубують ліс? Це не подобається тваринам, особливо кабанам, тому вони залишають рідні місця. Одні вирушають до сусідніх лісів, а інші – завойовувати столицю. І, що цікаво, доволі успішно!

Лісопарків у Ризі вдосталь. Там кабани селяться й виводять потомство, а вночі виходять у сади за жолудями та коренеплодами. Згодом, звикнувши до шуму та людей, деякі наважуються й на денні прогулянки, а це вже може бути небезпечно для людей! Не слід забувати, що ці тварини хоч і стали міськими, але свій дикий норов зберегли.

Людей вони не бояться: то вирішать покупатися в каналі, а потім вилізти не можуть, то прогулюються центром столиці, а то й до потягів заходять. Кричати або тікати від них не потрібно. Вони можуть злякатися й розізлитися, а з лосем, навіть молодим, жарти лихі. Одним ударом копита він легко перебиває невелике дерево. З такими непроханими гостями вправляються тільки рятувальники.

Бобри не добрі

Бобри поселилися в столиці остаточно й надовго. Вони риють нори по всьому міському каналу, обгризають дерева, не пускають на нерест балтійського лосося, знищують багато рідкісних порід дерев та кущів.

Що тільки люди не вигадували: намагалися їх відловлювати, ставити навколо дерев сітки, навіть підгодовувати, щоб тваринам не кортіло гризти дерева. Усе даремно. Бобри й далі не полишали своєї «не доброї» для людей справи. До речі, вони доволі агресивні й навіть можуть напасти на людину.

Нещодавно на даху оперного театру помітили лисицю, яка там прогулювалася. Жителі Риги, будьте обережні! Пам'ятайте: лисиці та бобри – це не милі пухнастики, а дикі звірі!

Уважно дотримуючись схеми, ти зможеш намалювати бобра. Не тисни на олівець, щоб малюнок вийшов охайним.

Малюємо БОБРА

Зводять дім собі бобри
Без сокири й без пили,
Все зубами розгризуть
І під воду заберуть.

Там в них вхід
у новий дім,
Де безпечно буде їм.
А щоб не зійшла вода,
Мостять греблю
два бобра.

Хмиз і глина,
зуби, хвіст –
Ще який
бобрячий хист.

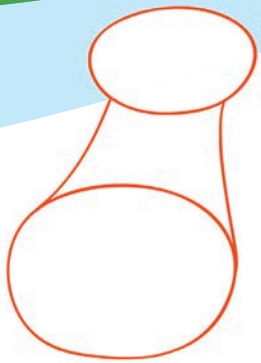

1. Намалюй олівцем два овали: голову й тулуб бобра. З'єднай їх двома лініями, позначивши згин тулуба бобра.

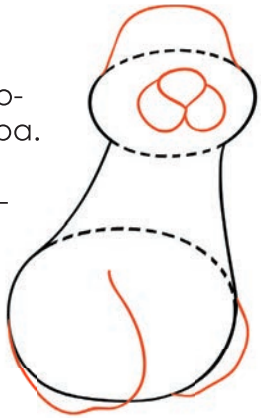

2. Намалюй чоло, ніс і щоки бобра. Познач лінії задніх лап. Зайві лінії зітри.

3. Намалюй очі й два великих зуби. Потім намалюй передні лапи бобра.

4. Намалюй брови, вуса й вуха. Зайві лінії зітри.

5. Домалюй лапи, живіт і хвіст бобра. На маківці й лікті домалюй скуйовджене хутро.

6. Розмалюй бобра, як показано на малюнку. За бажання можеш домалювати в його лапках колоду.

Смаколики від Марійки

ГРИБОЧКИ
на галявині

1. Відріж скибку чорного хліба. Обріж скоринки й наріж квадратні шматочки завбільшки приблизно 3,5х3,5 см.

2. Намаж шматочки хліба соєвим майонезом. Зверху поклади шматочок тофу.

3. На тофу помісти два листочки базиліку або частину листка салату.

4. Відвари перепелині яйця й очисти їх від шкарлупи. Зріж верхівку й основу яйця, щоб воно було стійким, і постав його на канапе. Це буде ніжка грибочка.

5. Візьми помідор чері й відріж його третину, щоб вийшла шляпка гриба.

6. Щоб грибок не розпадався, простроми крізь усі складники шпажку.

7. Плямки на шляпці зроби за допомогою майонезу.

ТОБІ ЗНАДОБЛЯТЬСЯ:

- чорний хліб;
- тофу;
- соєвий майонез;
- базилік або листя салату;
- перепелині яйця;
- помідори чері;
- кріп;
- шпажки.

Знайди вигляд згори кожної об'ємної фігури.

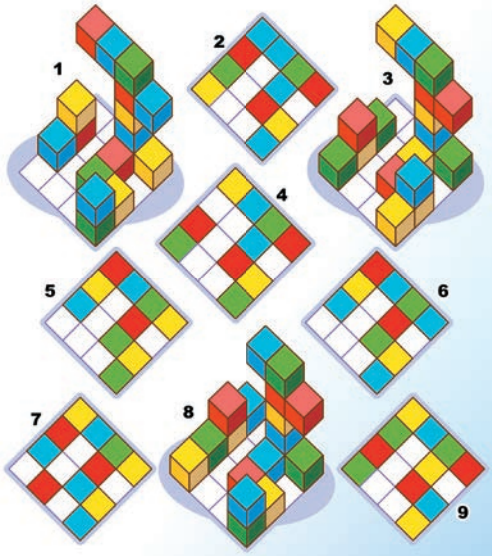

Продовж закономірності. Обведи відповіді.

Знайди шлях з пункту 1 до пункту 2. Не перестрибуй і не піднімайся вгору.

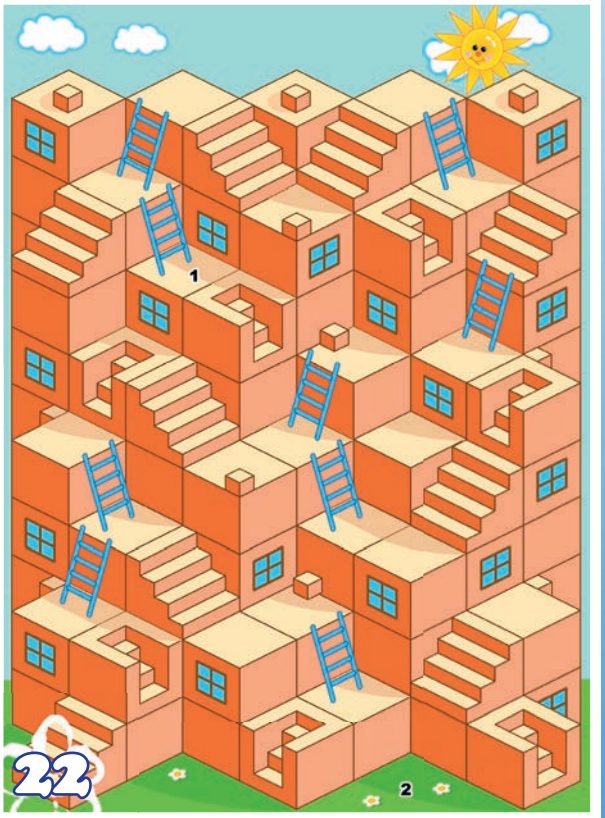

Знайди 12 відмінностей.

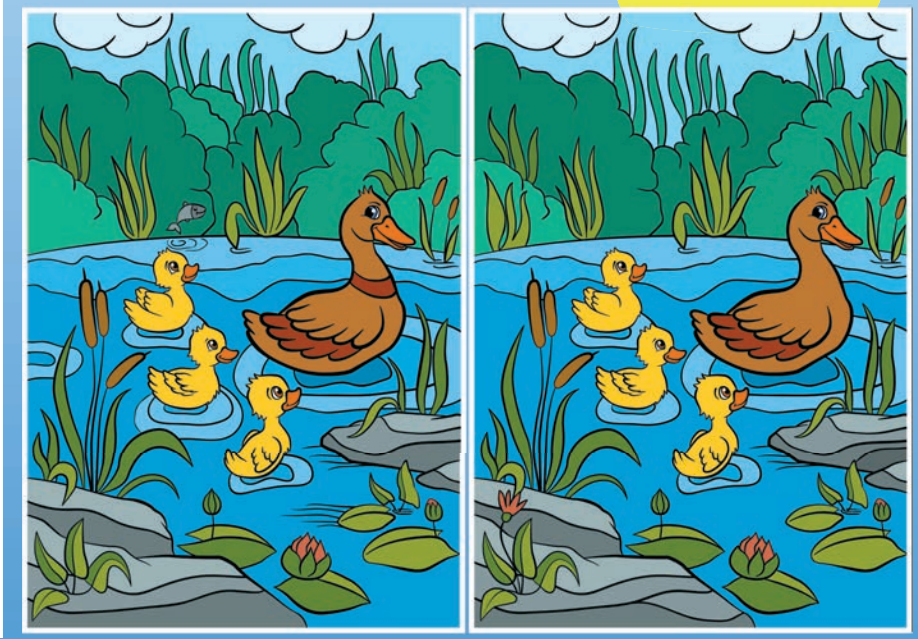

Скільки собак на малюнку?

Розмалюй картинку.

Допоможи жабе-няті дістатися до своїх друзів на кораблику.

Знайди забраклі фрагменти.

Знайди правильну тінь.

ВІДПОВІДІ:

с. 22: фігури 1–6; 3–9; 8–2; лев, панда, ведмідь, слон; с. 23: 19 собак; тінь 2; с. 24: флюгер-півник.

Чудовий малюнок

Що ти бачиш на малюнку?

У наступному номері: подорож до Лаосу

Побувай з нами там, де ти не був!

На тебе чекають незабутні пригоди в пошуках головного!

Замовити наші журнали «Дружболандія» ви можете, написавши листа на e-mail: **dzherelo@ukr.net**, а також зателефонувавши за номером **0 800 30 20 20.**

Якщо вам цікаво, чим займаються наші герої у вільний від подорожей час, **дивіться дитячі програми «Дружболандія»** на сайті: **tv.hope.ua**

Якщо ви бажаєте пожертвувати кошти на розвиток журналу, ви можете це зробити через банк.

Наші реквізити:

Отримувач: УУК АСД
Код ЄДРПОУ 19350731
р/р 26006149457
МФО 380805
Банк: ПАТ «Райффайзен Банк Аваль» у м. Києві
Призначення платежу: добровільні пожертви

Відповідальний за випуск: директор видавництва «Джерело життя» Василь Джулай
Головний редактор видавництва: Лариса Качмар
Випусковий редактор: Олена Мехоношина
Відповідальний редактор: Людмила Поправкіна
Переклад: Олена Мехоношина

Редагування, коректура: Ганна Борисовська, Юлія Лунгу
Дизайн і верстка: Ганна Рафес
Художник: Ганна Рафес
Над номером працювала: Олена Поправкіна
Відповідальна за друк: Тамара Грицюк

Християнське видавництво «Джерело життя»
Адреса: 04071, м. Київ, вул. Лук'янівська, 9/10-А
e-mail: dzherelo@ukr.net;
тел.: (044) 428-84-38